

F - 940**M.A. (Classics) (Fourth Semester)
EXAMINATION, MAY-JUNE, 2022**

वेदः

वैकल्पिक प्रश्नपत्रम्

षष्ठम् प्रश्नपत्रम्

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

सूचना- सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

1. अधोलिखितेषु चतुर्णां मन्त्राणां ऋषिछन्दोदेवता विनियोगपूर्वकं व्याख्या विधेया - 20
- (क) अग्नेबृहन्नुषसामूर्ध्वोअस्थान्निर्जगन्वान्तमसोज्योतिषागात्।
अग्निर्भानुनारुशतास्वङ्गआजातोविश्वासद्यान्यप्राः।
- (ख) यंत्वाद्यावापृथिवीयंत्वापस्त्वष्टायंत्वासुजानिमाजजान।
पंथामनुप्रविद्वान्पितृयाणंद्युमदग्नेसमिधानोविभाहि।।
- (ग) यंत्वाजनासोअभिसंचरन्तिगावउष्णमिवव्रजंयविष्ठ।
दूतोदेवानामसिमर्त्यानामन्तर्महौश्वरसिरोचनेन।।

[2]

- (घ) एकः समुद्रोघरुणोरयीणामस्मद्भूदोभूरिजन्माविचष्टे।
सिषक्तयूधर्निण्योरुपस्थउत्सस्यमध्येनिहितंपदं वेः।।
- (ङ) अग्निमन्थोपितरामग्निमापिमाग्निंभ्रातरंसदमित्सखायम्।
अग्नेरनीकंवृहतः सपर्यदिदिविशुक्रंयजतंसूर्यस्य।।
- (च) भुवश्चक्षुर्महऋतस्यगोपाभुवोरुणोयदृतायवेषि।
भुवोअपांनयाज्जातवेदोभुवोदूतोयस्यहव्यंजुजोषः।।
- (छ) देवोदेवान्परिभूर्ऋतेनवहानोहव्यंप्रथमाश्रिकित्वान्।।
धूमकेतुः समिधाभाऋजीकोमन्द्रोहोतानित्योवाचायजीयान्।।

2. अधस्तनेषुमन्त्रप्रतीकेषु यथेच्छंचतुष्टयंसस्वरंपूरयत्- 10

- (क) यास्मिन्देवाः
(ख) सप्तक्षरन्तिः
(ग) अङ्गिरोभिरागहि
(घ) संगच्छस्वपितृभिः
(ङ) अजोभागस्तपसातम्
(च) त्वष्टादुहित्रे
(छ) सरस्वतीदेवयन्ते
(ज) आरोहतायुर्जरसम्

अथवा

यम-यमी संवादस्य सारांशो लेखनीयः।

[3]

3. अधस्तनयोरेकस्यपरिचयो देयः - 10
- (क) सरस्वत्याः स्वरूपम्।
(ख) इन्द्रस्य स्वरूपम्।
(ग) अग्नेः वैशिष्ट्यम्।
(घ) वरुणस्य महत्त्वम्।
4. अधस्तनयोः शब्दयोः ऐतरेयब्राह्मणादिशा निर्वचनं कुर्युः - 20
- (क) इष्टिशब्दस्य।
(ख) आहतिशब्दस्य।
(ग) ऊतिशब्दस्य।
(घ) होतृशब्दस्य।

अथवा

यावमनी ऋचानामहत्वं लेखनीयम्।

5. प्रयाजानुयाजश्च विधिः लेखनीयाः। 20

अथवा

हविर्द्धानिप्रवर्तनस्य महत्वं लिख्यताम्।